

Teaching Guide				
Identifying Data				2017/18
Subject (*)	CLINICAL SEMIOLOGY	Code	651G01010	
Study programme	Grao en Fisioterapia			
Descriptors				
Cycle	Period	Year	Type	Credits
Graduate	1st four-month period	Second	FB	6
Language	SpanishGalician			
Teaching method	Face-to-face			
Prerequisites				
Department	Ciencias Biomédicas, Medicina e Fisioterapia			
Coordinador	Pérez Fontán, Miguel	E-mail	miguel.perez.fontan@udc.es	
Lecturers	Amado Vazquez, Maria Eugenia López López, Rocío Pérez Fontán, Miguel	E-mail	maria.eugenia.amado@udc.es rocio.lopez.lopez@udc.es miguel.perez.fontan@udc.es	
Web				
General description	A materia pertence ao Bloque de Formación Básica, orientada a coñecer a Fisiopatoloxía das enfermidades, identificando e definindo as manifestacións que aparecen ao longo do proceso, as estratexias diagnósticas a partiren dos síntomas e signos cardinais e os tratamentos médico-cirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos.			

Study programme competences / results	
Code	Study programme competences / results
A1	Conocer y comprender la morfología, la fisiología, la patología y la conducta de las personas, tanto sanas como enfermas, en el medio natural y social.
A2	Conocer y comprender las ciencias, los modelos, las técnicas y los instrumentos sobre los que se fundamenta, articula y desarrolla la fisioterapia.
A3	Conocer y comprender los métodos, procedimientos y actuaciones fisioterapéuticas, encaminados tanto a la terapéutica propiamente dicha a aplicar en la clínica para la reeducación o recuperación funcional, como a la realización de actividades dirigidas a la promoción y mantenimiento de la salud.
A4	Adquirir la experiencia clínica adecuada que proporcione habilidades intelectuales y destrezas técnicas y manuales; que facilite la incorporación de valores éticos y profesionales; y que desarrolle la capacidad de integración de los conocimientos adquiridos; de forma que, al término de los estudios, los estudiantes sepan aplicarlos tanto a casos clínicos concretos en el medio hospitalario y extrahospitalario, como a actuaciones en la atención primaria y comunitaria.
A5	Valorar el estado funcional del paciente, considerando los aspectos físicos, psicológicos y sociales.
A12	Intervenir en los ámbitos de promoción, prevención, protección y recuperación de la salud.
A17	Comprender la importancia de actualizar los conocimientos, habilidades, destrezas y actitudes que integran las competencias profesionales del fisioterapeuta.
C1	Expresarse correctamente, tanto de forma oral como escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C6	Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrontarse.
C7	Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Learning outcomes	
Learning outcomes	Study programme competences / results

1) Coñecer e comprender os elementos esenciais do método clínico, de xeito que o alumno sexa quen de recoñecer, enfocar y valorar un problema de saúde, de acordo cos principios e métodos científicos aceptados	A1	C1 C3 C6
2) Adquirir as habilidades intelectuais e profesionais que permitan a correcta valoración dun problema clínico, partindo dos seus síntomas e signos principais, integrando o coñecemento dos síndromes clínicos esenciais cunha correcta aplicación dos principios éticos y profesionais propios das profesions sanitarias	A4	C1 C3 C6 C7 C8
3) Valorar o estado funcional do paciente, en xeral e en canto á repercusión dos problemas concretos de saúde que poida presentar, considerando os aspectos físicos, psicolóxicos e sociais	A1 A2 A4 A5 A12 A17	C1 C3 C6
4) Interpretar correctamente os signos e síntomas que expresan as disfuncions dos distintos órganos e sistemas, aplicando os coñecementos científicos disponibles ás situacións clínicas prácticas.	A5	
5) Saber definir un problema clínico en términos científicos correctos, así como establecer as bases para un análise inicial do problema, en base aos principios xerais do método clínico	A1 A2 A3 A4 A5 A12 A17	C1 C3 C6

Contents	
Topic	Sub-topic
Tema 1. Principios de Semiología Xeneral	<ul style="list-style-type: none"> - Fundamentos da práctica clínica - Sistemática e toma de decisións na detección da enfermidade - O método clínico - A observación xeneral - Identificación do problema principal - Anamnese - Exploración física - Interpretación da analítica rutinaria - Interpretación básica dunha radiografía de tórax e abdomen <ul style="list-style-type: none"> - Outras probas diagnósticas complementarias - Remisión do paciente
Tema 2. Manifestacións cardinais de enfermidade	<ul style="list-style-type: none"> - Significado dos síntomas xenerais - Dor - Febre - O síndrome xeneral - Manifestacións cardinais de enfermidades básicas - Diabetes - Hipertensión arterial - Insuficiencia cardíaca - Demencia

Tema 3. Semiología cardiocirculatoria	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica- Anamnese- Exploración física- Métodos complementarios- Disnea- Dor torácica- Síncope- Edemas- Palpitacións- Claudicación- Úlceras y dilatacións venosas- Clasificación xeneral das enfermidades cardiocirculatorias
Tema 4. Semiología do Aparello Respiratorio	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica- Anamnese- Exploración física- Métodos complementarios- Disnea- Tos- Hemoptise- Cianosis- Outras manifestacións de enfermidade respiratoria- Clasificación xeneral das enfermidades respiratorias
Tema 5. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología articular	<ul style="list-style-type: none">- Dor articular- Tumefacción- Derrame articular- Rubor ou eritema articular- Aumento de calor local- Edema periarticular- Deformidade articular- Alteracións da movilidad- Ruidos intra e extraarticulares
Tema 6. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología ósea	<ul style="list-style-type: none">- Dor ósea- Fracturas- Deformidades
Tema 7. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología tendinosa e de bolsas serosas	<ul style="list-style-type: none">- Semiología dos tendóns e das vainas tendinosas- Semiología das bolsas serosas, membro superior e inferior
Tema 8. Semiología do Aparello Locomotor. Semiología muscular	<ul style="list-style-type: none">- Debilidade- Fatigabilidade ou intolerancia ao exercicio- Dor muscular- Calambres- Contracturas- Alteracións da marcha

Tema 9. Semiología do Sistema Nervioso	<ul style="list-style-type: none">- Bases xerais da exploración neurolóxica- Métodos complementarios en Neuroloxía- Mareo e vértigo- Trastornos da marcha e o equilibrio- Temblor e movementos involuntarios- Convulsións- Debilidade e parálise- Déficits e alteracións sensoriais- Alteracións da consciencia. Delirio- Perda de memoria- Deterioro cognitivo- Trastornos do sono- Trastornos da linguaxe- Cefalea y dor neuróxena- Manifestacións cardinais dos trastornos do Sistema Nervioso Autónomo- Manifestacións cardinais das enfermidades psiquiátricas- Clasificación xeral das enfermidades do Sistema Nervioso
Tema 10. Semiología das enfermidades do Aparello Dixestivo	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica das enfermidades dixestivas- Anamnese e exploración física- Probas de laboratorio- Endoscopia dixestiva e outras exploracións complementarias- Intolerancia dixestiva. Náuseas e vómitos- Disfagia- Dor abdominal- Hemorraxia dixestiva- Malabsorción- Estreñimento- Diarrea- Incontinencia fecal- Interpretación das alteracións hepáticas de laboratorio- Ictericia- Ascite- Cólico biliar e colecistitis- Semiología dos trastornos pancreáticos. Pancreatite
Tema 11. Semiología das enfermidades renais	<ul style="list-style-type: none">- Semiología básica das enfermidades renais<ul style="list-style-type: none">- Anamnese e exploración física- Probas de laboratorio. Estimación do filtrado glomerular- Probas complementarias- Significado da proteinuria- Significado das alteracións no sedimento urinario- Semiología do fracaso renal agudo- Semiología da insuficiencia renal crónica

Tema 12. Semioloxía do Aparello Urinario	<ul style="list-style-type: none"> - Semioloxía básica <ul style="list-style-type: none"> - Anamnese e exploración física - Exploracións complementarias - Hematuria - Interpretación do urocultivo. Infección urinaria - Bacteriuria asintomática - Cólico nefrítico - Semioloxía dos trastornos prostáticos - Retención de ouriños - Incontinencia urinaria - Disfunción eréctil
Tema 13. Semioloxía das enfermidades sanguíneas	<ul style="list-style-type: none"> - Semioloxía básica <ul style="list-style-type: none"> - Anamnese e exploración física - Estudos de laboratorio - Exploracións complementarias - Anemia - Leucocitosis e leucopenia - Diátese hemorráxica - Adenopatías
Tema 14. Outras manifestacións de enfermidade	<ul style="list-style-type: none"> - Clasificación dos trastornos endocrino-metabólicos - Manifestacións de disfunción de hipófise - Manifestacións de disfunción do tiroides - Significado dos trastornos cutáneos

Planning				
Methodologies / tests	Competencies / Results	Teaching hours (in-person & virtual)	Student?s personal work hours	Total hours
Guest lecture / keynote speech	A1 A4 A5 A17 C1 C3 C7 C8	30	30	60
Case study	A1 A4 A12 C1 C3 C6	10	20	30
Supervised projects	A1 A17 C1 C3 C6	3	11	14
Laboratory practice	A1 A2 A3 A4 C1 C6 C7	14	26	40
Practical test:	A2 A3 A4	1	0	1
Objective test	A1 A17 C1 C6 C7 C8	2	0	2
Personalized attention		3	0	3

(*)The information in the planning table is for guidance only and does not take into account the heterogeneity of the students.

Methodologies	
Methodologies	Description
Guest lecture / keynote speech	Exposición oral por parte do profesor de aqueles temas da materia que se consideren fundamentais para a mellor formación dos alumnos na descripción e coñecemento dos síntomas y signos mais frecuentemente relacionados coas afeccións dos distintos órganos e sistemas.
Case study	Estudo por parte do alumno de aqueles temas que, previamente seleccionados polo profesor e debidamente tutorizados por este, expondrá o alumno ao resto dos seus compañeiros, donde demostrará a súa capacidade de comprensión, síntese e capacidade expositiva.
Supervised projects	Consistirán no estudo e profundización de aspectos específicos de temas contidos no programa, relacionados coa formación dun alumno de Fisioterapia

Laboratory practice	Sesións prácticas donde se discutirán por grupos diferentes situacións clínicas para a súa avaliación polos alumnos. Presentación práctica de procedementos e técnicas de interese para a formación do alumnado en relación á interpretación das manifestacións de enfermidade.
Practical test:	Discusión por parte do alumno dun suposto clínico, en relación a definición do problema, exposición ordenada do método clínico, hipótesis diagnósticas, plan diagnóstico e avaliación da conveniencia e urxencia da remisión do paciente.
Objective test	Consistirá na avaliación do coñecemento adquirido polo alumno, da parte teórica explicada en forma de lección maxistral ao longo do curso. Según especificacións que figuran no apartado correspondente.

Personalized attention

Methodologies	Description
Practical test: Laboratory practice Supervised projects Case study	Actividade que o profesor, de forma individual ou en pequenos grupos, desenvolverá para atender ás necesidades e consultas do alumno no estudo de casos, nas prácticas clínicas e á hora de preparar os Traballos Tutelados, en grupo ou individualmente. O obxectivo primordial será a orientación, apoio e motivación para facilitar o proceso de aprendizaxe. Farase de xeito presencial (directamente na aula e nos períodos nos que o profesor teña asignadas as tutorías de despacho), ou de forma non presencial (a traveso do correo electrónico ou do campus virtual).

Assessment

Methodologies	Competencies / Results	Description	Qualification
Objective test	A1 A17 C1 C6 C7 C8	Exame principal, de tipo test multiresposta, que constará dun mínimo de 45 preguntas. Cada pregunta presentará cinco respostas posibles, das que sólo unha será correcta. A porcentaxe mínima requirida para aprobar o test será do 60%. As respostas incorrectas non computarán en negativo. O valor de esta nota trasladarase a un máximo de 7 puntos (sobre 10) para a calificación final	70
Practical test:	A2 A3 A4	Discusión de un suposto clínico durante a proba final. Valor máximo de 1 punto na calificación final.	10
Laboratory practice	A1 A2 A3 A4 C1 C6 C7	Evaluación continuada. O valor de este apartado computará conxuntamente có estudo de casos, trasladándose a un total de 1 punto (máximo) na calificación final.	5
Supervised projects	A1 A17 C1 C3 C6	Evaluación continuada mediante traballo(s) tutelado(s) (mínimo 1, máximo 2). O valor de este apartado trasladarase a un máximo de 1 punto (sobre 10) na calificación final.	10
Case study	A1 A4 A12 C1 C3 C6	Evaluación continuada. O valor de este apartado computará conxuntamente coas prácticas clínicas, trasladándose a un total de 1 punto (máximo) na calificación final	5

Assessment comments

<p>CRITERIOS DE CALIFICACION GLOBAL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Para obter o aprobado na asignatura é necesario cumprir as dúas seguintes condicións: <ol style="list-style-type: none"> 1) Aprobar a proba obxectiva (exame tipo test)(mínimo de 60% de respostas correctas). 2) Obter un mínimo de 5 puntos na suma de todos os apartados de calificación. - As porcentaxes asignadas a cada proba poden sufrir pequenas modificacións dun curso a outro, en función das necesidades da materia; no entanto o valor do exame (proba obxectiva e proba práctica) nunca será inferior ao 70% da nota final, e o valor da avaliación continuada (traballos tutelados e lecturas) nunca será superior ao 30%.

Sources of information

Basic	<ul style="list-style-type: none"> - Fauci A (2009). Medicina Interna. mcGraw Hill, Madrid - Siegenthaler W (2007). Diagnóstico Diferencial en Medicina Interna. Manual Moderno, México - Garcia Conde J (2010). Patología General. Semiología Clínica y Fisiopatología. McGraw Hill, Madrid - Laso Guzman FJ (2010). Introducción a la Medicina Clínica. Fisiopatología y Semiología. Elsevier, Barcelona - Surós Battló J (2001). Semiología Médica y técnica Exploratoria. Masson Barcelona - Argente HA (2005). Semiología Médica. Fisiopatología, Semiología y Propedéutica. Panamericana, Madrid - Swartz MH (2010). Tratado de Semiología. Anamnesis y Exploración. Elsevier, Barcelona - Duró Pujol JC (2010). Tratado de Semiología. Anamnesis y Exploración. Elsevier, Barcelona - Goic A (2010). Semiología Médica. Mediterráneo, Santiago de Chile - Montero Homs J (2005). Esquemas en dolor neuropático. Ars Médica, Barcelona - Porter RS (2010). Manual de signos y síntomas del paciente. Diagnóstico y tratamiento. Panamericana, México - Buckup K (2014). Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular. Elsevier, Barcelona - Fernandez Rosa L (2016). Patología Médico-Quirúrgica para fisioterapeutas. Elsevier, Barcelona <p>
</p>
Complementary	

Recommendations

Subjects that it is recommended to have taken before

PHYSIOLOGY/651G01003

Subjects that are recommended to be taken simultaneously

Subjects that continue the syllabus

MEDICAL AND SURGICAL PATHOLOGY I/651G01011

MEDICAL AND SURGICAL PATHOLOGY II/651G01018

Other comments

A asignatura poderase impartir e avaliar indistintamente en galego ou en castelán.

Para axudar a conseguir unha contorna inmediata sustentable e cumprir o obxectivo estratéxico 9 do Plan Green Campus FCS, os traballos documentais que se realicen nesta materia:

a.- Poderanse solicitar tanto en formato papel como virtual ou soporte informático.

b.- De realizarse en papel, seguiranse as seguintes recomendacións xerais:

- Non se utilizarán plásticos.
- Realizaranse impresións a dobre cara.
- Empregarase papel reciclado.
- Evitarase a realización de borradores

(*)The teaching guide is the document in which the URV publishes the information about all its courses. It is a public document and cannot be modified. Only in exceptional cases can it be revised by the competent agent or duly revised so that it is in line with current legislation.